

Зв'язок ліпідного обміну з показниками метаболізму кісткової тканини у хворих з поєднаним перебігом остеоартрозу та цукрового діабету 2-го типу.

Журавльова Л.В., Олійник М.О., Федоров В.О., Сікало Ю.К.

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Мета дослідження. Вивчення зв'язку показників ліпідного обміну з показниками метаболізму кісткової тканини (МКТ) у хворих на остеоартроз (ОА) та при його поєднанні з цукровим діабетом (ЦД) 2-го типу.

Матеріали та методи. В умовах ендокринологічного і ревматологічного відділень КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня» м. Харкова було обстежено дві групи хворих: 1-ша група – 20 хворих на ОА, 2-а група - 20 хворих на ОА в поєднанні з ЦД 2-го типу. Середній вік пацієнтів склав $56,45 \pm 0,69$, групи були порівнянні за віком та статтю. Контрольну групу склали 20 практично здорових осіб. Діагноз ОА встановлювали на основі скарг, анамнезу, результатів клініко-лабораторних й інструментальних досліджень згідно з діагностичними критеріями наказу МОЗ України № 676 від 12.10.2006 р. Верифікація діагнозу «цукровий діабет 2-го типу» проводилась на основі Уніфікованого клінічного протоколу спеціалізованої медичної допомоги: ЦД 2 –го типу (2012). Проводилось визначення показників ліпідного обміну: дослідження рівня загального холестерину (ЗХС), тригліцеридів (ТГ), ліпопротеїдів низької та дуже низької щільності (ЛПНЩ, ЛПДНЩ) та ліпопротеїдів високої щільності (ЛПВЩ). Визначали показники МКТ: Ca, P, Mg (біохімічним методом), рівень остеокальцину (імуноферментним методом).

Результати та обговорення. Аналіз показників ліпідного обміну показав достовірне підвищення рівня холестерину, ЛПНЩ та ЛПДНЩ у групі пацієнтів на ОА та хворих з коморбідною патологією у порівнянні з групою контролю (у всіх випадках $p=0,0000 < 0,05$). При вивченні рівня остеокальцину відмічено достовірне зниження його рівня у групі 1 ($p=0,00013$) та 2 ($p=0,00118$) порівняно з групою контролю. Аналіз кореляційного зв'язку між показниками ліпідного обміну та МКТ було виявлено, що в групі з ізольованим перебігом ОА з'являються дві помітні залежності, що свідчать про зниження рівня остеокальцину при зростанні значень ЗХС ($r=-0,60$, $p=0,004112 < 0,05$) і ХС ЛПНЩ ($r=-0,56$, $p=0,008210 < 0,05$). У групі пацієнтів з поєднаним перебігом ОА і ЦД 2-го типу кореляційні зв'язки остеокальцину з ХС ЛПНЩ і ЗХС теж наявні і, якщо з ХС ЛПНЩ цей зв'язок залишається помірним ($r=-0,53$, $p=0,003729 < 0,05$), то з ЗХС він досягає рівня сильного ($r=-0,69$, $p=0,000035 < 0,05$). Крім того, у цій групі пацієнтів виявляється помітний позитивний зв'язок ХС ЛПВЩ із вмістом кальцію ($r=0,54$, $p=0,003329 < 0,05$), позитивний помірний зв'язок ТГ з вмістом фосфору ($r=0,42$, $p=0,024386 < 0,05$).

Висновки. Отримані дані дозволяють зробити висновок про наявність зв'язку показників дисліпідемії з показниками метаболізму кісткової тканини як у пацієнтів з ізольованим перебігом ОА так і з коморбідною патологією. Що може свідчити про вплив порушень ліпідного обміну на перебіг ОА.

Відомості про авторів:

1. Журавльова Лариса Володимирівна.

Місце роботи та посада: Харківський національний медичний університет, кафедра внутрішньої медицини №3 та ендокринології, завідувача кафедри.

Спеціальність (основна): терапія.

Науковий ступінь, вчене звання, посада: д.м.н., професор.

Адреса проспект Науки, 4, ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини №3 та ендокринології, м.Харків, 61022

Адреса електронної пошти: vnmed3@gmail.com .

Телефон 0504002195

2. Олійник Марія Олександрівна

Місце роботи та посада: Харківський національний медичний університет, кафедра внутрішньої медицини №3 та ендокринології, асистент кафедри.

Спеціальність (основна): терапія.

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.м.н., асистент.

3. Федоров Володимир Олександрович

Місце роботи та посада: Харківський національний медичний університет, кафедра внутрішньої медицини №3 та ендокринології, доцент кафедри.

Спеціальність (основна): терапія.

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.м.н., доцент.

Адреса електронної пошти: docoliinyk@gmail.com

Телефон: +380503030803

4. Сікало Юлія Костянтинівна.

Місце роботи та посада: Харківський національний медичний університет, кафедра внутрішньої медицини №3 та ендокринології, асистент кафедри.

Спеціальність (основна): терапія.

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.м.н., асистент.